

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۱/۱۷

شهسوار سنگروال

سفرنا مه

له مکې ترمد يني

لومړۍ برخه

د شبي و رخ ۱۴۰۰ لېږدي لمر يزکال دلرم ۱۵مه چي د ۲۰۲۱ زېږدي کال دنوامبر له ۶مې سره برابر وه په داسي حال کي چي لمر د اسمان تندي ته رسېدلی و، او ورو رو يي خپلې وړانگي د اسمان له تندي را کوزولې، چي له کوره ووتو اود هېترو نړېوال هوايي ډگرته مو مخه کړه.

دهېترو نړېوال ډگر د بېرېتانيا له موهمو اونا متو ډگرونو څخه يو دی ... هوايي ډگر ته په لار کي له يوې ترا فيکي پېښي سره مخ س، خو دچينېن تعالی په مرسته کومه ناوړه ناوړين او کړاو را مينځته نه سو، خود يما خان مو ترته ډېر لږزيان وا ووښت اودهغه چرت يي لږمټکوره کړ، داځکه چي مو تر يي ډېر ځوان اود ۲۰۲۱ کال اوایله تولتال شاوخوا پنځه سوه کيلومتره منډه يي وهلي وه .

هوا يي ډگر ته ورسېدواوپه ټا کلي وخت د سعودي عربستان يوې الوتکي ته پورته سو، خوله بده مرغه چي ديوي تخنيکي ستونزي له با بته څلورسا عته الوتکه کي تم سو، نوهمدا لا مل و، چي په نا ټا کلي وخت مکي معظمي ته ورسېدو.

د عربستان په تاريخ کي مکه يولر غونۍ ټا توبی دی، چي د بېلا بېلو مذهبونو او کلتورونو د بډيه يي خپله کړې وه ... که مور خبره د ابراهيم (ع) نه ر اپيل کړو، نو ويلي سو چي مکي دده په مهال يوه نوي معنوي بڼه خپله کړه ... داسلام ستر پيغمبر حضرت محمد د عبدالله زوي د عبدال مطلب لمسی د هاشم کړوسی د عبدالمناف کوسی، چي عبدالمناف دقضي زوي او د کلاب لمسی کېده نړۍ ته سترگي وغړولې .

داسلام لار بنود دربيع الاول په دولسمه د ۷۰ زېږدي کال داگست په شلمه، د فيل په کال اوپه داسي حال کي چي د يمن د حبشي نا ييب السلطنه «ابرهه» دکعبي د وړانولو لپاره له خپل لښکر اوفيلانو سره را وخوځېد وزيرېد.

دزوکړې په ۷مه ورځ يي نيکه يواوېش حلال کړاو د قریشو مشران يي را وغوښتل چي ورته ووايي چي د لمسي نوم يي محمد دی.

محمد لا د مور په نس و چي پلار يي شام نه مکي ته په لاره و، چي يثرب ته څېرمه يي ساه ور کړه. په شپږ کلنۍ کي يي مور بي بي هم سترگي پټي کړې، او په اته کلنۍ کي يي نيکه ومراو د ده پالنه د ده تره ابوطالب په غاړه واخسته اوبيا يي له ځان سره شام سفر ته بوت، خو هلته بهيري نومي راهب ابو طالب ته سپارښتنه وکړه، چي د دې ستر انسان خيال وساتي، چي له کومي ستونزې سره مخ نه شي ...

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په خيږ و لولئ

دی لا تنکی ځوان و، چې دیوه سارایی سړي لور چې دحج لپاره مکی ته راغلي ول، دمکي کوم شتمن سړي وټینتوله او ده د کلی کور دلسگونو قبیلو ځوانان راټول کړل او ترې وې غوښتل چې موربايد څوک پرې نږدوچي په مکه کې د اسی ظلم وکړي ...

داسلام د پیغمبر د ژوند یوه بله موهمه پېښه شام ته د ده سفر وو، چې دخدېجي غلام میسره په ملتېا یې د سود اگریزو توکو کاروان هلته ورساوو او بېرته مکی ته راستون سواو کله چې خدیجي دده پوهه او امانت داري ولیده، نو غوښتنه یې ترې وکړه چې له دې سره واده وکړي .

له واده نه لس کاله وروسته په ۶۰۵ زکال، چې محمد «۳۵» کلن و، مکه له یوې نا وړې پېښې سره مخ سو. د دېروسېلا بونوله امله کعبه ونړېده اوله رغاوې وروسته دحجر الاسود تیګي په سر بگنونکي تربگني او ستونزي راپورته سوي اوبيا په دې پریکړه چې ابواومېه مخزومي وویل هر څوک چې دصفا له لاري لومړی راتنوخې وروستی پرېکړه به هغه کوي .

هغه ووچې حضرت محمد له همغې لاري را ننوت او دهغه د تدبیر له مخې چې تیګه یې په یوه څادر کې واچوله او دڅادر هره څنډه یې دقبیلي هر مشر ته ورکړه اوبيا یې دېره په ځانگړي ځای کې کینوده ...

زه نږدې ۳۰ کاله وروسته بیا مکی ته لاړم، خودا واري حجر الاسود ته یې څوک نه پرېښودل چې لاس پرې ولگوي ،ولې هغه وخت هرچا پرې دتبرک لپاره لاس ایښودلی سو .

مور چې له صفا او مروه خلاص سو، د مکی ختیځ لورته ووتو اود اسلام دپیغمبرانگړي مکی ته څېرمه په څو متري کې پروت دی ورغلو، ولې په کور کې دهغه مهال نښې نښانې نه تر سترگو کېدې او دیوه کتابتون بڼه یې خپله کړې وه ...!؟

خود بي بي خدېجي کورله مکی نه یوڅه وړاندې د«حرا» دغره لمنې ته یوڅه نږدې پروت دی، نوڅکه خوداسلام پیغمبر د روژې په میاشت کې دریاضت او عبادت په موخه هلته ورته ...

زه او ډاکتر خسروهم تر یوه بریده همغې سموڅي ته ورنږدې سو، خو چا اجازه څکه رانکړه ،چې کار پرې روان وو... په دغه عبادت ځای کې په حضرت محمد د پیغمبري وحی راغلي وه ...

مور د عمرې په مهال مکه معظمه، مروه اوصفا، عرفات، د ثورد غره په شمول دېرې تاریخي اومذهبي سیمې داسلامي دود له مخې ولیدې ،چې مور دابراهیم(ع)، اسماعیل(ع)، نبي(ع) اونور سپېڅلي ځا یونه د بېلگې په توگه یادولی سو.

د عرفات اود عرفات شاو خوا سیمې موهم مذهبي دود په موخه ولیدې. د عرفات غونډی هغه تاریخي سیمه ده، چې داسلام ستر پیغمبر د حجه الوداع مراسم په کې ترسره کړل او گنشمېر تاریخپوهان په دې ټینگار کوي، چې د حجت الوداع په مراسمو کې ۱۴۵ زره مسلمانان ونرو او بنڅوگډون کړی وو.

مور دنوامبر په ۱۰مه نیټه له مکی نه دمديني په لور وخوځېدو اوله څلوروساعتو وروسته داسی حال کې ،چې موترپه چټکوگا مونو د عربستان له دښتو او غونډیو پانې اړولې زېری مازدیگر دمديني هغه ښار ته ورسېدو چې داسلام لار ښود له نن نه ۱۴۰۰ کاله وړاندې په ۶۲۱ زېږديز کال د ثورد سموڅي له وېرونکي پېښې وروسته دهغه وخت یثرب ته ورسېد .

له مکی نه مديني ته د حضرت محمد(ص) سفرله گواښه ډک و، چې دده دښمنان دثوردغره هغه سموڅي ته ورسېدل، چې ده او ابوبکر صدیق پکې پنا اخستی وه... ولې بیا هم چښتن تعالی وژغورل .

دوی چې له کومې ولېرې اوتندې سره مخ شول هغه هم ستونزمنه پېښه وه، چې ابوبکر صدیق ته یې سپارښتنه وکړه چې یوې هسکې غونډی ته پورته شي او وگورې، چې کومه ابا دي یې ترسترگو کېږي کنه؟

هغه وليدل چې لږ ډېر وړاندې يوه خپمه ډوله څېره يې تر سترگوکېږي ... هغه لورته و رروا ن شول اوله اوږده مزله وروسته يې وليدل چې له دوينه دمخه چې کوم کاروان تېر شوی وو، هغودپيسوپه بدل کې هر څه رانيولي ول ... هغه بنځينه سوداگره، چې هلته ناسته وه داسلام لار بنود ته ووبل، مسافرو! له څېروموبنکاري چې ډېروري سوي يې، خويه خواشيني بايد ووايم چې هيڅ مرسته نشم کولی!؟

په دې وخت کې د پېغمبرسترگې په يوې مېرې ولگېدې او بوډی بنځي ته يې ووبل، هغه مېره ولوسه! بوډی موسکې شوه اوورته وي وېل، مسافره، هغه شنيده ده پي نکوي... نوبيا ترې محمد(ص) يولوبنی وغوښت او مېره يې ولوسله اوپاي کې ديوي معجزې له مخې له مېرې دومره پي تر لاسه کړې، چې نه يوازي ددوی دواړوبس شوي، بلکې د سوداگرې بنځي متي، کتوي اونورلوبني هم ورډک کړل، چې بيا له دې اوږده مزل نه وروسته مدینې ته ورسېدل.

موربیا په داسې مهال مدینې منورې ته ورسېدو، چې دلمر وړانگې ايله بيله دنبيوي جومات مناروته دخدای پا ما ني په موخه ور غاړه وتي وي ...

(نوربیا)